

Šestmesečni račun S. N. P. J.

OD 1. JANUARJA DO 30. JUNIJA 1916

DOHODKI

Table of income (Dohodki) for the period from January 1 to June 30, 1916. Includes items like 'Gotovina dne 1. januarja 1916', 'Posmrtnine', 'Bolniške podpore', etc.

IZDATKI

Table of expenses (Izdatki) for the period from January 1 to June 30, 1916. Includes items like 'Posmrtnine', 'Bolniške podpore', 'Skupaj izrednih podpor', etc.

RAZDELJENA GOTOVINA

Table showing the distribution of cash (Razdeljena gotovina) to various members and groups.

NALOŽENA GOTOVINA

Table showing invested cash (Naložena gotovina) for various members and groups, including amounts and interest.

Čekovni račun na Kaspar State Bank, Chicago, Ill. \$ 60,966.34

SKUPNO PREMOŽENJE JEDNOTE

Table showing the total assets of the unit (Skupno premoženje jednote), including cash, books, and other items.

POSEBNI FOND ZA MLADOLETNE DEDICE

Table showing the special fund for orphans (Posebni fond za mladoletne dedice), listing names and amounts.

Table of income (Dohodki) for the period from January 1 to June 30, 1916, continuing from the previous page.

ŠESTMESEČNI RAČUN OTROSKEGA ODELKA OD 1. JANUARJA DO 30. JUNIJA 1916

Table of income (Dohodki) for the children's section (Otroški odelok).

Table of expenses (Izdatki) for the children's section.

Table of cash (Gotovina razdeljena po skladih) for the children's section.

Table of income (Dohodki) for the children's section, including a deficit in the sick fund.

IZPLAČANE POSMRTNINE OD 1. JANUARJA DO 30. JUNIJA 1916

Table of death benefits (Izplačane posmrtnine) for the period from January 1 to June 30, 1916, listing names and amounts.

IZPLAČANE BOL. POD. POŠKODBE IN ODPRAVNINE IZ. POŠKOD. IN IZREDNIH PODPOR SKLADA OD 1. JANUARJA DO 30. JUNIJA 1916

Table of medical benefits, damages, and special support (Izplačane bol. pod. poškodbe in odpravnine iz. poškod. in izrednih podpor) for the period from January 1 to June 30, 1916.

Logo of the Slovenian People's Unit (Slovenska Narodna Podporna Jednota) with text 'Dobrovoljna 9. aprila 1904' and 'Inkorp. 17. junija 1907 v dr. Illinois'.

GLAVNI STAN: CHICAGO, ILLINOIS.

UPRAVNI ODSEK: Predsednik: John Vogrič, box 214, LaSalle, Ill. I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, b. 86, Girard, Kans. II. Podpredsednik: Jožef Kuhelj, 9469 Ewing ave. S. Chicago, Ill. Tajnik: John Verderbar, 2708 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Telephone Lawndale 4635. Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill. Zapisnikar: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

NAZORNI ODSEK: Jože Ambrožič, 351 box, Canonsburg, Pa. Paul Berger, 741-1st St., La Salle, Ill. F. S. Tauchar, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.

FOROTNI ODSEK: Anton Hrašt, 811 95th Ave., New Duluth, Minn. Anton Peterlin, 6307 St. Clair Ave., Cleveland, O. Jože Radešek, 679 box, Smithon, Pa. Rudolf Pleteršek, 436 box, Bridgeville, Pa. Albia Hočevar, 18 Beard ave., Detroit, Mich.

UREDNIK "PROSVETE" Jože Zaverčnik, 3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

VROVNI ZDRAVNIK: F. J. Kern, M. D., 6202 St. Clair ave., Cleveland, Ohio. Vse denarne zadeve in stvari, ki se tičejo glavnega urada, se tmajo pošiljati na gl. tajnika.

Pritožbe glede nerednega poslovanja na predsednika nadzornega odeska Jože Ambrožiču.

Zadeve prepirljive vsebine predsedniku porotnega odeska, A. Hraštu.

Vse druge stvari, ki imajo stik z "Prosveto", izvzemli spremembe naslovov uradnikov krajevnih društev pa "Prosveti", 3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

Waukegan, Ill. Naznajam članicam dr. 'Moška Jdnakopravnost', št. 119 SNPJ. v Waukegan, Ill., da je naše društvo sprejelo predlog, da skupno z bratskim društvom "Sloga", št. 14, SNPJ. priredimo skupni piknik na Francinovi farmi, poleg 10. česte, in sicer na dan 30. julija. Ker pa se pravo pivo ne sme prodajati na nobeni taki zabavi, je bratsko društvo sklenilo nabaviti vstopnice ki dajejo članom in članicam priliko, do petih posebnih ugodnosti. Vstopnica stane \$1.00 in v tem dolarjem ima vsak plačano pijačo, poleg tega ima pa še priliko do petih izrednih ugodnosti. Vstopnico mora plačati vsak član ali članica, brez izjeme.

Pozivljvam torej vse članice dr. 119. SNPJ., da se prihodnje seje, ki se vrši 23. julija polnoštevilno vdeležo, ker na tej seji se bodo prodajale vstopnice. Čim prej se vstopnice proda, tem lažje bo delo na vse strani. Kupiti mora vstopnico itak vsaka članica, zato je najboljšo da je kupi takoj na tej seji da ne bo treba tajniku društva laziti od hiše, do hiše v vstopnicami. Kuponi morajo biti o pravem času vrjnjeni, da se morejo zabeležiti v knjigo. Na tej seji se moramo tudi organizirati za delo, ker vsakemu je znano, da za tak piknik je treba mnogo dela in priprav.

Naše društvo torej najvljudneje vabi vsa slovenska dr. v Waukeganu in N. Chicagi, v Kenoshi in Chicagi, kakor tudi vse posamezne rojake, da se te prireditve v obilnem številu vdeležo. Društvo jim bo za to hvaležno ter pripravljeno o priliki vrniti uslugo za uslugo. — Za godbo bo skrbel br. Frank Arhar. Društva se bosta potrudila, da bo vsak gostoljubno in rojnsko postrežen.

Manjkalo ne bo svežega piva in okusnega prigrizka pa tudi sladolead se bo dobil za sladkosnedne gobčke, torej ne zabite priti vsil! Opominjvam tem potom br. Terboveca gl. blagajnika, da naj ne pozabi obljube, dane nam v Kenoshi, da pride na veselico v Waukegan, ako bo imel čas. Cvetki, solnčnih žarkov in solnčnih rož ne bo manjkalo. (Ubogi Tone se, ves zakopan v papirje in dopise pri duša in "švica", da mu kaplje od nosa in brade pa pravi, da ne ver-

Službo dobi. Sprejme se v službo Slovenec ali Slovenka za učitelja na tukajšnji javni šoli (Public School.) Sprejme se le, kateri ima certifikat, da lahko uči v državi Wisconsin; za pojasnila se obrnite na JOE SLEMEC District Clerk WILLARD, WIS. No. 39-40-41.

Pojdi in zdravi bolno. "Danes, ki že več deset in deset tisoč ozdravljenih bolnikov blagoslovi moj Bolgarski Krvni Čaj, se mi zdi, kakor da sem izpolnil božjo zapoved, ko sem to čudovito zdravilo predal javnosti," pravi H. H. von Schlick, tovarnar Bolgarskega Krvnega čaja.

Bolgarskemu Krvnemu čaju ni potreba kričečih oglasov, čudovit učinek svedčijo zahvalna pisma, ki dan zadnem prihajajo, kakor naprimer list našega rojaka, Ivana Majerčeka, P. O. Box 158, Dixonville, Pa., ki se tako glasi:

"Moreno reči, da je Bolgarski Krvni Čaj najboljšo zdravilo, o katerem smo dozdaj čuli. Z mojo soprogo sva mnogo trpela od सर्ptije, ali od časa, ko vživava Bolgarski Krvni Čaj je vse redno in prav dobro se počutila."

Eno veliko škatuljo Bolgarskega Krvnega čaja, ki traja za pet mesecev, pošljemo za en dolar morkoli:

Marvel Products Co. 8 MARVEL BLDG. PITTSBURGH, PA. Ako hočete pošiljatev odgurni, pošljite 10c. več.

KAKO JE UMRL AVSTRISKI PRESTOLONASELNİK CESARJEVIČ RUDOLF? to nam opisuje veleznimiva knjiga: ŽIVLJENJE NA AVSTRISKEM DVORU V Avstriji je prepovedana. Zakaj? Ker je najti v njej vse intimnosti, ki so se dogajale na avstriskem dvoru. Knjiga je tiskana na najfinjšem papirju, obsega 144 strani ter tri slike na posebnem papirju, cesarice Elizabete, cesarjeviča Rudolfa in nesrečne baronice Vetsere, ljubice slednjega. Cena knjige s poštnino vred 75c. Naročila je nasloviti na: SLOVENSKA KNJIGARNA, BOX 1811, NEW YORK, N. Y.

Naznanila in vabila

Šestmesečni račun med letnico in družavi od 1. januarja do 30. junija 1916.

Durango, Colo. Naznanjam vsem članom društva Zvon, št. 40 SNPJ., da sem premenil številko poštne bokse iz Box 552 na Box 251. Moj pravi naslov je torej sedaj sledeči: Louis Jakše, Box 251, Durango, Colo.

Oglesby, Ill. Tem potom naznanjam vsem članom dr. Lilija, št. 85 S. N. P. J., da sem bil na izvanredni društveni seji dne 15. julija, izvoljen društvenim tajnikom. Vsi člani naj rabijo sledeči naslov: Anton Weber, P. O. Box 554, Oglesby, Ill.

Cleveland, O. Pri zadnji mesečni seji dr. "Naprej" št. 5, SNPJ., bilo je sklenjeno, da se vdeležijo veselice dr. "V Boj" št. 53, SNPJ., ktera se vrši dne 23. jul. na prostorih gospe Hrovat (podomaže; Oberman), to je na Cut Road, Euclid, O., Stop 126 1/2, Shore line. Začetek točno ob eni uri popoldne. Apeliram na vse člane dr. "Naprej", da se te slavnosti vdeležijo v obilem številu. Dr. "V Boj" nam je dosti dobrega storilo in marsikaj pomagalo naši društveni blagajni, zato nas veže dolžnost, da se njihovemu vabilu odzovemo v imponantnem številu. Joseph Volk, tajnik.

Lyons, Ill. Ker je napočila lepa letna sezona in čas razvedrila in lepi zeleni naravi, se je sklenilo na zadnji mesečni seji društva Geo. Washington št. 270 SNPJ., v Lyons, Ill. da se v nedeljo, dne 23. jul. priredi vrtna veselica na vrtu brata Martin Potokarja, v Lyons, Ill. Vljudno vabimo tem potom, vsa slovenska društva iz vseh mestnih zidov Chicago, ven v lepo naravo. Istotako so vabljeni vsi posamezni rojaki in rojakinje, da nas ta dan, v obilem številu posejijo. Vstopnina je \$1.50 za moške, dame in otroci v spremstvu možkih, so vstopnine prosti. Pijača in izboren prigrizek, prosto. Ne bo žal nikomur, ki se te naše zabave vdeleži. Upamo, da nas bodo bratje in rojaki, počastili v obilem številu. Društvo naše, je še mlado, obstoja šele 3 mesece, a že nam je nemila smrt ugrabila enega člana. Na 2. julija, šel je od tu br. Frank Golob v Waukegan, obiskat svoje prijatelje, počutil se je popolnoma zdravega, ali na večer ma je nenkrat slabo prišlo, drugi dan so ga odpeljali v bolnišnico, kjer je kmalu izdihnil. Star je bil 35 let in zelo mirnega značaja. V stari domovini zapušta starice in tri brate v vojni. Vidite, rojaki, človek ne ve, kdaj ga čaka bolezen, ali smrt, zato pristopite v društvo, dokler ste žili in zdravi. Rojaki na Argo in Sumit, pristopite v naše društvo, ki je edino tukaj in pod okriljem ponosne S. N. P. J. Anton Cendol, tajnik.

Chicago, Ill. Društvo Slavija, št. 1 S. N. P. J. v Chicagi, vabi člane in članice njih sorodnike in prijatelje, da se vdeležijo basket piknika katerega društvo priredi dne 30. julija t. l. pri sobratu M. Potokarju v Lyons, Ill. Začetek ob 1. uri popoldne. Vstopnina za posamezne člane ali v spremstvu soproge \$1.00 Vstopnina za nečlane ista. Vstopnina za posamezne ženske nečlanice društva 50c. Otroci so vstopnine prosti. Pijača, smotke in drugo je vstopno in plačano z vstopnino. Člani in članice, pripeljite sorodnike in prijatelje v velikem številu, da pripomorete večji zabavi, ker ako prijatelj z prijateljem v poletni vročini sede pod košato drevo in povžije nekoliko jedmenovea, si s tem podaljša življenje. Eno uro življenja na svetu, je ljubše, kakor tisoč let gori pri sv. Petru. Ne pozabite basket piknika dne 30. t. m. Nadalje apeliram na one člane in članice, kateri se še niso prijavi, da se gotovo vdeležijo piknika. Naj se prijavijo najpозneje do 29. t. m. pri tajniku društva Jos. Vershaj 1504 No. 57th St., Cicero, Ill. da bodo mogli pripravljati odbor vrediti vse potrebno za postrežbo in zabavo. Na svidenje na pikniku, dne 30. jul. 1916, v Lyons, Ill. Tajnik

Table with 14 columns: Stev. družstva, Posmetnine, Bolniške podpore, Rezerv., Šahid izred. podpora, Publi. od. prev. in opremlj., Upravni sklad, Otrubiški sklad, Skupaj, Bolniške podpore, Posmetnine, Šahid izred. podpora, Publi. od. prev. in opremlj., Otrubiški sklad, Skupaj, Članov (ic), Otrubiški. Rows list various clubs and their financial data.

Table with columns: Vplacila (Paid) and Izplacila (Received). Rows list individuals with their respective financial contributions and receipts.

IZVOR BOGASTVA.

Bogastvo se deli v dve vrsti: prirodno in ustvarjeno. Prvo prekrbi narava sama, drugo pa ustvari delavec. Prirodno bogastvo je mrtvo, dokler se ga ne dotakne magična roka delavca.

Za proizvajanje bogastva so potrebni faktorji: surovine, ki jih prekrbi narava, orodje in individualno (posamezno) delo. Čim boljše je orodje in čim boljše organizirana sila proizvajalcev tem hitreje in bolj dovršeno se spreminjajo surovine v razne predmete za porabo in v zabavo človeka.

Surovine kot del narave bi morale biti brez vprašanja splošno lastnina človeštva. Vsaka teorija ali nauk, ki zagovarja privatno lastništvo prirodnih surovin, da sme ena oseba, več oseb ali razred ljudi posedovati iste, je nedemokratičen in krivičen. Orodje, stroji in ostala sredstva za proizvajanje so skupni produkt vsega človeštva. Vsak iznajditelj, učitelj, učitelj in delavec izvrši nekaj. Vsak finančnik in pospeševalatelj trgovine pripomore k izpolnitvi proizvajalnih sredstev.

Vred tega bi morala vsa sredstva za proizvajanje obče rabnih dobrin — orodje, mašine itd. — po vsi pravici biti lastnina vseh proizvajalcev. Kdor poseduje mašino in tornice, poseduje tudi produkt. Produkt surov ali dovršen, je pa kapital.

Delo, industrialno in individualno ustvarja iz surovin rabno bogastvo. Delavec torej ustvarja vse. Za svoje delo pa dobe delavci le majhen del svojega produkta v obliki mezde ali plače. Ostali del produkta, kar se imenuje nad vrednost, pridrži lastnik mašin, tornice itd. in ta del pomaga zgrinjati kapital, kateri vzdržuje kapitaliste.

Kapitalist ne proizvaja ničesar. On je lahko organizator kapitala, poslovodja, ravnatelj podjetja, ali karabod in kot tak lahko povzdiguje vrednost kapitala. Toda kot lastnik proizvajalnih sredstev ne proizvaja ničesar. Ako bi bilo lastništvo proizvajalnih sredstev v rokah občine ali države namesto v rokah kapitalista, vplivalo bi vse drugače na produktivno silo istih. Predvsem: izginil bi profit; vsak delavec bi dobil od skupnega produkta kar proizvede s svojim delom; izginil bi razredni boj, kakoršni se danes pojavljajo med delavci in kapitalisti. Vsi bi bili proizvajalci in vsi lastniki kapitala, bogastva.

In to je, kar v glavnem zahtevajo socialisti. Socialnem pomeni skupno lastništvo surovin in proizvajalnih ter distributivnih sredstev.

UMRLI ČLANICE (ICE) OD 1. JANUARJA DO 30. JUNIJA, 1916

Table listing deceased members with columns: Tek. št., Ime in priimek, Cert. št., Druž. št., Umrl, Vzrok smrti, Zavarovan. It lists names like Bartol Klemenc, Matt Stalik, Nick Polovich, etc., along with their death dates and causes.

Iz urada gl. tajnika S. N. P. J.

K računa, katerega pridobujemo v današnji izdaji Prosveta, ni štejem v dolžnost posameznika, da v teku zadnjih šest mesecev smo sprejeli prekajane vse dosedanje vpehe, in če bomo šli tako naprej, lahko v naprej trdimo, da bomo imeli do prihodnje konvencije najmanj 20.000 članov, 400

krajnih društev in nad pol milijona premoženja. Zadnjih šest mesecev smo napredovali za štirideset tisoč na blagajni, za 32 novih društev in 1879 na članstvu. Pripomniti k temu napredku je treba, da smo sprejeli pet društev od različnih drugih organizacij pod okrilje jednote in mnogo jih je še prijavnjenih, s katerimi se vrše pogajanja. Na ta napredek je lahko ponosen sleherni član(jica) jednote,

ker takega napredka do danes še ni imela nobena slovenska organizacija in marsikatera izmed drugih narodnosti ne. Ker pa ima vsaka stvar svojo solinost in razno stran, je naša dolžnost povedati, da imamo obetudi pri jednoti in pokazati je treba slednjo kot to prvo. Naši računi namreč kažejo deficit v bolniškem skladu \$2677.02. S tem je rečeno, da smo zadolžili bolniški sklad in smo izposodili omenjeno svoto iz drugega sklada

in jo založili v bolniški sklad; to na prstu. Bolan je bil čez tri mesovito bo treba povrniti kakor vsa sece in zavarovan za \$3 na dan. Da imamo ta nepotrební de-štvo potrdilo, da je bolnik res flit, moram ponovno poudarjati, sumljiv in razen tega je društvo da ga je pripisovati brezbriznosti dodalo da krši pravila s tem, da članstva, ki se ne zavada, da gre po salonihi igra karte. Ampak podpora iz centralne blagajne, iz dokler ni bilo društvo opozorjeno, čepa članstva ravno tako, kakor ni bilo ničesar ukrenjemega, naj-če bi jo plačevala posamezna dru-brže zato, ker podpora se plača iz centralne blagajne. Imeli smo še Da se zlorabi blagajna jednote, druge alične slučajje, mnogo slin-tem so dokazi. Nedavno smo i-šajev pa je za katere se sploh ne-meli slučaj, ko je bil član pobit zve in to povzroča naš deficit.

Zato speliram na članstvo, da strogo postopa s sumljivimi bolni-ki. Nesmiselno je čakati obvestila iz gl. urada, da je bolnik sumljiv, ker nam je bolnike nemogoče kontrolirati in vedeti, če je res bolan in nezmožen za delo. Če društva store svojo dolžnost, pokrijemo naš deficit v kratkem; ako se bo deficit množil še v nadalje, bo glavni odbor prisiljen v kratkem razpisati izredni assessment. Toliko pojasnila. Stvar je sedaj ležala na članstvu.

